

กาญจนา แสงลิ้มสุวรรณ : การศึกษาโครงสร้างและรายได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรม
คอมพิวเตอร์ในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงลักษณะโครงสร้างอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย ลักษณะการกระจุกตัว ตลอดจนความได้เปรียบเทียบในการผลิต โดยการศึกษาจะมุ่งเน้นศึกษาเฉพาะคอมพิวเตอร์สำหรับเครื่องปรับอากาศประเภทที่ใช้ในบ้านเท่านั้น โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวัดการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมประกอบด้วย ดัชนี Concentration Ratio Herfindahl Summary Index และ Comprehensive Concentration Ratio ซึ่งคำนวณจากข้อมูลกำลังการผลิตเป็นเวลา 12 ปี (พ.ศ. 2531-พ.ศ. 2542) ส่วนเครื่องมือในการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ คือ ดัชนีทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ โดยจะเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2538 และ พ.ศ. 2541 การวิเคราะห์ในส่วนแรก พบว่า โครงสร้างอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย มีลักษณะเป็นตลาดผู้ขายน้อยราย โดยปัจจุบันนี้มีผู้ผลิตในอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 5 ราย และหากพิจารณาถึงการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันพบว่า อุตสาหกรรมมีระดับการกระจุกตัวที่ค่อนข้างสูง ทั้งนี้เนื่องจากอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์เป็นอุตสาหกรรมที่อาศัยเงินลงทุน และเทคโนโลยีในการผลิตสูง ซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งในการเข้ามาของผู้ผลิตรายใหม่ แต่อย่างไรก็ดีการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมนี้มีแนวโน้มลดลง ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากนโยบายของรัฐที่ให้มีการส่งเสริมการลงทุน และส่งเสริมให้เกิดการค้าเสรี ทำให้มีผู้ผลิตรายใหม่เข้ามาในอุตสาหกรรมมากขึ้น โดยที่ผู้ผลิตรายใหม่ที่เข้ามาส่วนมากจะเป็นการร่วมลงทุนจากต่างประเทศ ทั้งนี้หลังจากมีการเปิดเสรีทางการค้า นอกเหนือจากการแข่งขันจากผู้ผลิตรายอื่นภายในประเทศแล้ว ผู้ประกอบการยังต้องแข่งขันกับผู้ผลิตจากต่างประเทศที่มีกำลังการผลิตขนาดใหญ่ และสามารถผลิตได้ด้วยต้นทุนต่อหน่วยที่ต่ำกว่าอีกด้วย ในส่วนที่สอง คำนวณดัชนีทุนการใช้ทรัพยากรภายในประเทศในการผลิตโดยเปรียบเทียบสองช่วงเวลา พบว่าในปี พ.ศ. 2538 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยังไม่มีเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยน สัดส่วน DRC ต่อ SER เฉลี่ยทั้งอุตสาหกรรมมีค่าเท่ากับ 0.94 ซึ่งน้อยกว่า 1 แสดงถึงต้นทุนการใช้ทรัพยากรในประเทศที่ใช้ในการผลิตคอมพิวเตอร์นั้นต่ำกว่าต้นทุนที่เกิดจากการนำเข้าคอมพิวเตอร์จากต่างประเทศ แต่ในปี พ.ศ. 2541 สัดส่วน DRC ต่อ SER เฉลี่ยทั้งอุตสาหกรรมมีค่าเท่ากับ 1.19 ซึ่งมากกว่า 1 นั่นคืออุตสาหกรรมดังกล่าวสูญเสียความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ทั้งนี้มีสาเหตุสำคัญมาจากการขยายการลงทุนในขณะที่เศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ไม่สามารถผลิต ณ ระดับที่ก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาดได้ ดังนั้นมาตรการที่จะช่วยเหลือ ...